
Polonistyka za granicą.

Biuletyn Polonistyczny 10/30, 89-94

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

6. Mgr A.Makowiecki	- Pozytywizm	6 g.
7. Doc.dr R.Taborski	- Młoda Polska	4 g.
8. Dr A.Nofer-Ladyka	- Literatura międzywojenna	6 g.

4. POLONISTYKA ZA GRANICĄ

A. Jean B.Neveux: Zagadnienie stosunków między Polakami a Niemcami w dziele Henryka Sienkiewicza, pisarza XIX wieku

(Streszczenie pracy habilitacyjnej, obronionej w Sorbonie 20 maja 1967 r. Rozprawa ta została napisana dla "Annales de l'Université de Paris". W formie przerobionej ukaże się drukiem jako pierwszy tom dwutomowego studium pt."Polacy, Niemcy i Sienkiewicz", s.VIII + 650).

Główne tezy pracy brzmią następująco:

- 1) W latach 1863-1900 stosunki między Polakami a Niemcami charakteryzowało obustronne niezdecydowanie co do samej definicji Polski i Niemiec.
- 2) Sienkiewicz interesował się problemem niemieckim jedynie w ramach Królestwa (Polska "rosyjska"), i to znacznie bardziej z punktu widzenia rozwoju spraw samych Polaków niż z punktu widzenia ich stosunków z Niemcami.
- 3) Sienkiewicz znacznie bardziej przysłużył się swojej ojczyźnie przez ogromne osiągnięcia w dziedzinie języka i literatury polskiej niż przez poruszanie w swoich dziełach tematów politycznych, dotyczących stosunków polsko-niemieckich.

Rozprawa podzielona jest na cztery księgi.

W pierwszej omówiono debiuty literackie pisarza oraz początki jego biografii, kładąc nacisk na ówczesną sytuację Polski i na jej kontakty ze światem germańskim (Heine, prowincje polskie państwa pruskiego).

W drugiej prześledzono karierę Sienkiewicza - w latach 1873-1881 - jako dziennikarza oraz w dziedzinie ściśle pojętej literatury, jego podróże i stosunki z ówczesnym środowiskiem polskim, tak w kraju, jak za granicą.

Księga trzecia poświęcona jest omówieniu stosunku Sienkiewicza do problemu niemieckiego w latach 1882-1894 w świetle pierwszego "niemieckiego" dzieła pisarza - "Bartka zwięzcy", oraz w świetle "Trylogii", dzieł "psychologicznych", "Listów z Afryki" i "Sachema".

Analizie problemu towarzyszy biografia pisarza, umieszczona w kontekście społecznym, kulturalnym i politycznym tych czasów.

Księga czwarta ukazuje na szerszym tle stosunków między Słowianami i Germanami w ostatnich latach XIX w. (1895 - 1900) i rozwoju Polski fin de siècle'u - dwa główne utwory Sienkiewicza tego okresu: "Quo vadis?" (niekiedy interpretowane jako symbol walki germańsko-słowiańskiej) i przede wszystkim "Krzyżaków", których genezę zbadano na podstawie rękopisów oraz ówczesnych wydań. Omówieniu tej powieści towarzyszy historia motywu Krzyżaków w literaturze niemieckiej oraz w literaturze polskiej wieku XIX.

B. Kronika zagraniczna

Prace z zakresu historii literatury polskiej prowadzone w ośrodkach slawistycznych w Niemieckiej Republice Federalnej i w Berlinie Zachodnim.

Dane te uzyskane zostały przez Seminarium Slawistyczne w Getyndze drogą przeprowadzonej ankiety. (Por. BP z.29, s.127).
Universität Heidelberg

Prof. Dr Dmitrij T s c h i Ź e w s k i j: Neue Leseerfrüchte IV: 35. Die Quelle der "Emblemata" von Zbigniew Morsztyn. In: Zeitschrift für slavische Philologie, 30,2, 1962, S.271.- Nowe owoce lektury. Źródła "Emblematów" Zbigniewa Morsztyna.

Tenze: Vergleichende Geschichte der slavischen Literaturen (von der Ältesten Zeit bis zur Moderne). Götschen. Bd.1,2. Berlin 1967.- Historia porównawcza literatur słowiańskich od czasów najdawniejszych do współczesności.

Tenze: Mehrere Mitteilungen über die polnische Literaturgeschichte und polnische Handschriften in Deutschland. In: Zeitschrift für slavische Philologie.

In der Reihe: Neue Lesefrüchte, Zeitschrift für slavische Philologie. In den Berichten über die slavische Romantik und Barockforschung, Die Wert der Slaven. - Kilka komunikatów o historii literatury polskiej i rękopisach polskich w Niemczech.

Tenże: Salve Regina. (Polski komentarz do modlitwy. Według Erlańskiego rękopisu XVI wieku). (Wydanie). Slavische Propyläen. XXVI (w druku).

Tenże: Slavische Barockdichtung. Forum Slavicum. XXIII. (Współautorstwo i wydanie). Słowiańska poezja barokowa (w druku).

Prof. Dr André de V i n c e n z: Probleme und Grenzen der strukturellen Namenforschung. In: Slavische Namenforschung, Berlin 1963, S. 223-237.- Problemy i granice onomastyki strukturalnej.

Tenże: Onomastique des Carpathes, problèmes et méthodes. In: Atti e memorie del VII Congresso internazionale di scienze onomastiche, vol. II, Firenze 1963, S. 425-430.- Onomastyka Karpat, problemy i metody.

Tenże: Le substrat roumain dans les Carpathes du Nord. In: Communications et Rapports du I-er Congrès International de Dialectologie (Louvain 1960), vol. III, Louvain 1965, S. 144-153.- Podłoże rumuńskie w Karpatach północnych.

Tenże: I. Międzynarodowa slawistyczna konferencja onomastyczna. Księga referatów, Wrocław 1961. W: Revue Internationale d'Onomastique, 14, Paris 1962, S. 226 - 237.

Tenże: La méthode structurale et la géographie linguistique.- In: Actes du Xe Congrès International de Linguistique Romane (Strasbourg 1962), Paris 1965, S. 1019-1028.- Metoda strukturalna i geografia językoznawcza.

Tenże: Pour une typologie des structures semantiques. In: Actes du XIe Congrès International de Linguistique Romane (Madrid 1965).- W sprawie typologii i struktur semantycznych.

Tenze: Zur Frage der begrenzten Inventare in der Semantik. I. Das Feld der Stufen des menschlichen Alters zwischen Mittelalter und Barock. In: Orbis Scriptus, München 1966, S.865-894.- Przyczynek do zagadnienia ograniczonych inwentarzy w semantyce. I. Pole stopni wieku człowieka od średniowiecza do baroku.

Tenze: Slavische Barockdichtung. Forum Slavicum. XXIII. (Współautorstwo i wydanie). Słowiańska poezja barokowa (w druku).

Tenze: omówienia, recenzje następujących prac:

M.Karpluk: Słowiańskie imiona kobiece, Wrocław 1961. In: Revue Internationale d'Onomastique, 15, 1963, S.233-237.

Tenze: Stilistische Untersuchungen zum polnischen Frühbarock (Sęp-Szarzyński, Grabowiecki, Rybiński, Grochowski).- Badania stylistyczne nad wczesnym barokiem polskim. Plan badań.

Tenze: Słownik staropolskich nazw osobowych, pod red. W.Taszyckiego, zesz. 1-2, Wrocław 1965-1966.- In: Revue Internationale d'Onomastique, Paris(ukaze się wkrótce).

Dr Hans-Jürgen zum W i n k e l: Slavisch-deutsche Beziehungen in zwei Kaiserbriefen. In: Orbis scriptus, München 1966, S.943-946.- Stosunki słowiańsko-niemieckie w dwóch listach cesarskich.

Tenze: Zwei Semester in Heidelberg (1886-1887): Erinnerungen eines polnischen Schriftstellers (Übersetzung aus dem Polnischen). In: Ruperto-Carola, XII, Bd.28, 1960, S.61-75.- Dwa semestry w Heidelbergu. 1886-1887. Wspomnienia pisarza polskiego.

Tenze: Aus dem Geistesleben der Universität: Polnische Studenten in Heidelberg.- Z życia intelektualnego Uniwersytetu. Studenci polscy w Heidelbergu (praca planowana).

Dysertacje:

Dr Aleksander H e n k e: Die morphologische Kategorisierung "westlichen" Lehnwörter in der polni-

schen Sprache. Forum Slavicum. XIX.- Kategoryzacja morfologiczna "zachodnich" zapożyczeń w języku polskim (w druku).

A l f r e d P a l i c k i: Phantastisches und Realistisches in der Dichtung von Leśmian.- Fantastyka i realizm w poezji Leśmiana (w przygotowaniu).

Dieter M e i h o f f: Der Wortschatz von Sęp-Szarzyński - Zasób słowny Sępa-Szarzyńskiego (w przygotowaniu).

A l e k P o h l: Das moderne polnische Theater. - Współczesny teatr polski (w przygotowaniu).

Berthold D y b a: Die negative Utopie in der tschechischen und polnischen Literatur.- Utopia negatywna w literaturze czeskiej i polskiej (w przygotowaniu).

Marta G i l l n e r: Zur Poetik von Julian Tuwim.- Przyczynek do poetyki J.Tuwima (w przygotowaniu).

Teresa M i c h a l i k: Die Warschauer Rufnamen des 15. Jhs. - Przewiska (imiona) warszawskie w w. XV (w przygotowaniu).

Uzupełnienia:

Universität Köln

Prof.Dr Reinhold O l e s c h: Die slavischen (polnischen) Siedlungen in Texas. Festgabe in engl. Sprache. Mitarbeit am "Mały Atlas Gwar Polskich". - Osiedla słowiańskie (polskie) w Teksasie. Księga jubileuszowa.

Dr Günter K r a t z e l: Das Thorner Kantional von 1587 und seine deutschen Vorlagen, Köln 1963.- Kancjonał toruński z r. 1587 i jego wzory niemieckie.

Dr Renate L a c h m a n n: Die polnische Türken-Chronik des serbischen Janitscharen. Kommentierte Übersetzung. - Polska kronika turecka janczara serbskiego. Przekład i komentarz (w przygotowaniu).

Dr Peter N i t s c h e: Geographische Terminologie des Polnischen. Köln-Graz 1964. (Slavistische Forschungen. IV).- Terminologia geograficzna języka polskiego.

Universität Konstanz

Prof.dr Jurij S t r i e d t e r: Der polnische "Fortunatus) und seine deutsche Vorlage. In: Zeitschrift

für slavische Philologie, XXIX, 1, 1960, S. 32-91.-
"Fortunat" polski i jego wzór niemiecki.

5. MATERIAŁY NADEŚLANE

- Biuletyn Informacyjny Studiów z Dziejów Stosunków Polsko-Radzieckich. Warszawa 1967, nr 5 (styczeń - marzec); nr 6 (kwiecień-czerwiec). Redaguje Komitet Redakcyjny, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki, pok. 2014. Zakład Historii Stosunków Polsko-Radzieckich PAN.

x

- Biuletyn Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk. (Tylko do użytku wewnętrznego. Na prawach rękopisu). Warszawa 1966, nr 3(15).
Redakcja: Warszawa, Nowy Świat 72, Pałac Staszica, pok. 108a.

x

- Biuletyn Pedagogiczny. (Wyd. Instytut Pedagogiki). (Do użytku wewnętrznego). Warszawa 1967, nr 1(30).
Redaguje Komitet w składzie: dr H. Barankiewicz, dr I. Janiszowska, dr B. Niemierko, dr J. Pólturzycki i dr B. Wilgocka-Okoń. Warszawa, ul. Górczewska 8. Instytut Pedagogiki.

x

- Biuletyn Polskiego Komitetu do Spraw UNESCO. Warszawa 1967, nry 6(101): czerwiec-lipiec; 7(102): sierpień - wrzesień.
Wydawca: Polski Komitet do Spraw UNESCO. Warszawa, Pałac Kultury i Nauki, XVII piętro.

x

- Deutsche Kulturnachrichten. Köln 1967: August - September.
Wydawca: Inter Nationes einer gemeinnützigen deutschen Vereinigung zur Pflege zwischenstaatlicher Beziehungen.

x

- Mickiewicz-Blätter für das Mickiewicz-Gremium der Bundesrepublik Deutschland. Heidelberg 1966, zeszyt 33. Jahrgang XI. Herausgegeben von Hermann Buddensieg.

x